

Cudzoziemcy przebywający w Polsce

Vademecum

Warszawa, październik 2015

(stan prawny na dzień: 1 października 2015 r.)

Ministerstwo
Spraw Wewnętrznych

URZĄD DO SPRAW
CUDZOZIEMCÓW

Vademecum przygotowane przez:

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych
Komenda Główna Straży Granicznej
Urząd do Spraw Cudzoziemców

Opracowanie:

Departament Polityki Migracyjnej w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych
ul. Stefana Batorego 5
02-591 Warszawa
www.msw.gov.pl

UWAGA:

Broszura zawiera jedynie ogólne wskazówki dotyczące możliwości uzyskania zezwoleń na pobyt w Polsce. Nie jest ona źródłem prawa obowiązującego w Polsce.

Szczegółowe informacje określające zasady wjazdu i pobytu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej określa ustawa z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz.U. z 2013 r., poz. 1650, z późn. zm.) oraz – w przypadku obywateli UE i członków ich rodzin – ustawa z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich i członków ich rodzin (Dz.U. z 2014 r., poz. 1525, z późn. zm.). Inne ustawy mogą zawierać rozwiązania dotyczące wybranych zagadnień np. określać zasady podejmowania pracy przez cudzoziemców lub zasady prowadzenia działalności gospodarczej przez cudzoziemców.

W przypadku wątpliwości, skontaktuj się z pracownikiem urzędu wojewódzkiego właściwym ze względu na miejsce Twojego pobytu lub z funkcjonariuszem Straży Granicznej. Adresy i numery telefonów do urzędów wojewódzkich i oddziałów Straży Granicznej znajdują się w ostatniej części broszury.

Spis treści:

Informacje ogólne.....	7
Jakie państwa należą do Unii Europejskiej?.....	7
Jakie państwa należą do obszaru Schengen?.....	8
Czym jest System Informacyjny Schengen (SIS)?	9
Przedłużenie ważności wizy i zezwolenia na pobyt czasowy	10
Jaka jest różnica między wizą Schengen a wizą krajową?	11
Czy mogę przedłużyć wizę Schengen?.....	11
Czy mogę przedłużyć wizę krajową?	12
Jakie warunki muszę spełnić, żeby otrzymać zezwolenie na pobyt czasowy?	13
Jakie warunki muszę spełnić, żeby otrzymać zezwolenie na pobyt czasowy ze względu na szczególne okoliczności wymagające krótkotrwałego pobytu?	14
Zarejestrowanie pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polski przez obywateli Unii Europejskiej, Norwegii, Islandii, Liechtensteinu lub Szwajcarii.....	16
Kiedy mogę zarejestrować swój pobyt w Polsce?	17
Czy wojewoda może odmówić mi wydania zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE?.....	19
Czy można unieważnić zarejestrowanie pobytu obywatela UE?.....	19
Zarejestrowanie pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polski przez członków rodzin obywateli Unii Europejskiej, Norwegii, Islandii, Liechtensteinu lub Szwajcarii.....	20
Zarejestrowanie pobytu – informacje krok po kroku	20
Jakie uprawnienia potwierdza karta pobytu członka rodziny obywatela UE?	21
Czy wojewoda może odmówić mi wydania karty pobytu członka rodziny obywatela UE?	21
Czy można unieważnić kartę pobytu członka rodziny obywatela UE? ...	22

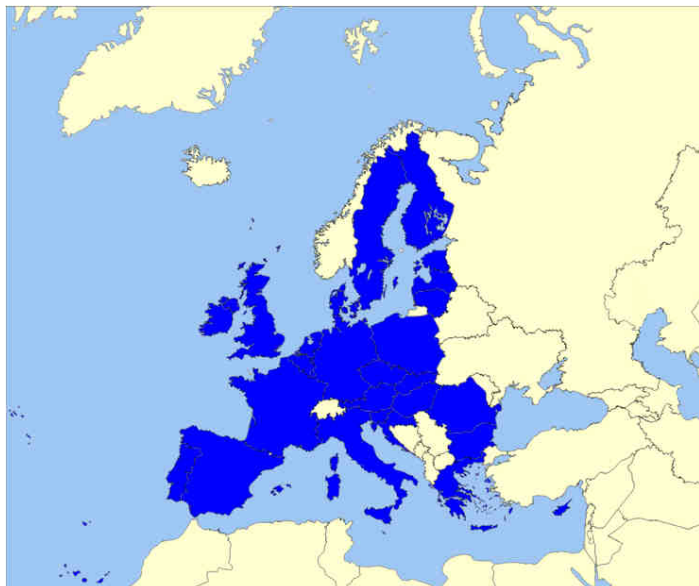
Czy mogę dochodzić wypłaty zaległego wynagrodzenia i związanych z nim świadczeń jeśli wykonywałem pracę w Polsce bez ważnego dokumentu uprawniającego do pobytu?.....	23
Kary grożące za nielegalny pobyt w Polsce	24
Co się stanie, jeśli Straż Graniczna ustali, że mój pobyt w Polsce ma charakter nielegalny?.....	24
Jakie warunki muszę spełnić, żeby otrzymać zezwolenie na pobyt czasowy podczas nielegalnego pobytu w Polsce?	24
Czy mogę skorzystać z dobrowolnego powrotu i jakie wsparcie mogę otrzymać?	25
Kiedy decyzja o zobowiązaniu do powrotu zostanie wykonana przymusowo?	26
Czy mogę zostać zatrzymany?	27
Jakie mogą być zastosowane wobec mnie środki zabezpieczające wykonanie decyzji o zobowiązaniu do powrotu?	27
Czy mogę wystąpić o przedłużenie terminu dobrowolnego powrotu? ...	28
Kiedy można orzec o zakazie wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i innych państw obszaru Schengen?	29
Czy mogę wystąpić o cofnięcie wydanego mi zakazu wjazdu?	29
Jakie są inne skutki wydania decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu?.....	30
Jakie najważniejsze prawa przysługują mi w trakcie postępowania o zobowiązaniu do powrotu?	30
Czy oprócz kar administracyjnych mogę zostać ukarany w inny sposób?	31
Najważniejsze dane kontaktowe	32
Dane kontaktowe do Urzędu do Spraw Cudzoziemców	32
Dane kontaktowe do wydziałów spraw cudzoziemców w urzędach wojewódzkich	32
Dane kontaktowe do Komendy Głównej Straży Granicznej.....	35

Dane kontaktowe oddziałów Straży Granicznej.....	35
Dane kontaktowe do Państwowej Inspekcji Pracy	37
Główny Inspektorat Pracy	37
Okręgowe Inspektoraty Pracy.....	37

Informacje ogólne

Jakie państwa należą do Unii Europejskiej?

(wg stanu na dzień 5 lutego 2014 r.¹)

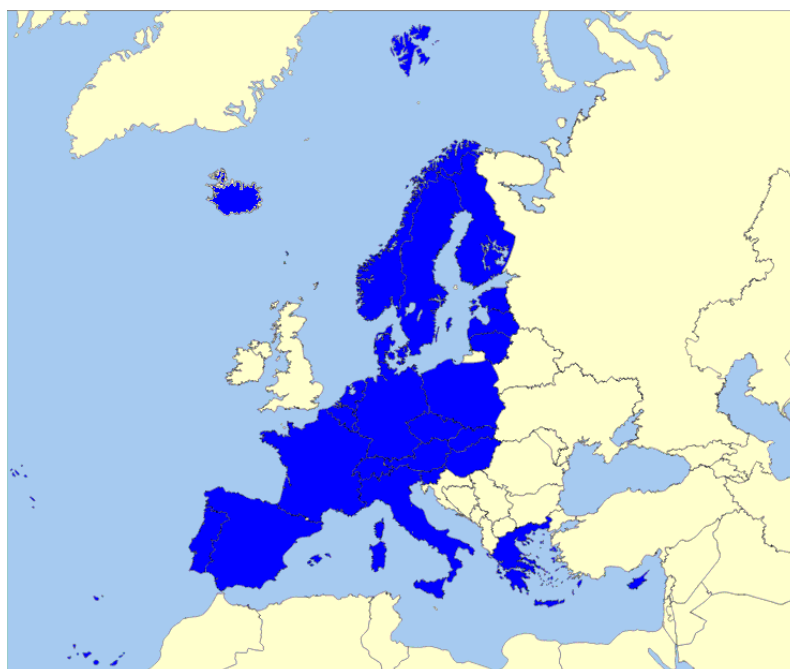

1. Austria	10. Francja	19. Niemcy
2. Belgia	11. Grecja	20. Polska
3. Bułgaria	12. Hiszpania	21. Portugalia
4. Chorwacja	13. Irlandia	22. Rumunia
5. Czechy	14. Litwa	23. Słowacja
6. Cypr	15. Luksemburg	24. Słowenia
7. Dania	16. Łotwa	25. Szwecja
8. Estonia	17. Malta	26. Węgry
9. Finlandia	18. Niderlandy	27. Włochy
		28. Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej

¹Mapa utworzona na stronie internetowej: <http://philarcher.org/diary/2013/euomap/> (dostęp: 27.11.2014 r.). Oryginalną mapę tła udostępniono na stronie internetowej: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Blank_Map_of_Europe_-w_boundaries.svg <http://philarcher.org/diary/2013/euomap/> (dostęp: 27.11.2014 r.) na licencji „Creative Commons Uznanie autorstwa-Na tych samych warunkach 3.0”.

Jakie państwa należą do obszaru Schengen?

(wg stanu na dzień 5 lutego 2014 r.²)

1. Austria	10. Islandia	19. Polska
2. Belgia	11. Litwa	20. Portugalia
3. Czechy	12. Lichtenstein	21. Słowacja
4. Dania	13. Luksemburg	22. Słowenia
5. Estonia	14. Łotwa	23. Szwajcaria
6. Finlandia	15. Malta	24. Szwecja
7. Francja	16. Niderlandy	25. Węgry
8. Grecja	17. Niemcy	26. Włochy
9. Hiszpania	18. Norwegia	

²Ibidem.

UWAGA:

1. Strefa Schengen to obszar, na którym zniesiono kontrolę pomiędzy państwami należącymi do tej strefy. Nie wszystkie państwa członkowskie UE są państwami należącymi do obszaru Schengen. Do obszaru Schengen **nie należą** następujące państwa członkowskie UE:
 - Bułgaria,
 - Chorwacja,
 - Cypr,
 - Irlandia,
 - Rumunia,
 - Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej.
2. Bułgaria, Cypr i Rumunia uznają wize Schengen, wize krajowe oraz zezwolenia pobytowe wydawane przez inne państwa obszaru Schengen jedynie do celów tranzytu przez swoje terytorium jeśli planowany czas trwania tranzytu jest nie dłuższy niż 5 dni. **Posiadacze wiz oraz zezwoleń pobytowych wydanych przez Bułgarię, Chorwację, Cypr i Rumunię nie mogą podróżować na ich podstawie po państwach obszaru Schengen.**
3. Warunki wjazdu do Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej lub Irlandii opierają się na odpowiednich przepisach prawnych tych krajów i różnią się od przepisów unijnych.
4. Do obszaru Schengen **należą** państwa, które nie są państwami członkowskimi UE. Państwa te to:
 - Islandia,
 - Lichtenstein,
 - Norwegia,
 - Szwajcaria.

Czym jest System Informacyjny Schengen (SIS)?

System Informacyjny Schengen jest systemem informatycznym zawierającym informacje dotyczące m.in. osób objętych zakazem wjazdu na terytorium państw strefy Schengen. Używany jest przez funkcjonariuszy policji, służb granicznych i celnych, organy wizowe oraz migracyjne państw członkowskich UE.

Przedłużenie ważności wizy i zezwolenia na pobyt czasowy

UWAGI OGÓLNE:

1. Co do zasady – wizy nie przedłuża się. **Tylko w szczególnie uzasadnionych przypadkach** wizę można jednorazowo przedłużyć.
2. Jeżeli istnieją powody, dla których chciałbyś przebywać w Polsce dłużej niż 3 miesiące, powinieneś ubiegać się o zezwolenie na pobyt czasowy.
3. Wniosek o przedłużenie wizy lub o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy powinieneś złożyć:
 - na właściwym formularzu,
 - w urzędzie wojewódzkim właściwym ze względu na miejsce Twojego pobytu.
4. Składając wniosek o przedłużenie wizy lub o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy będziesz musiał załączyć fotografię, która:
 - nie jest uszkodzona,
 - jest kolorowa, o dobrej ostrości,
 - ma wymiary 35 mm x 45 mm,
 - została wykonana nie wcześniej niż w ciągu 6 miesięcy przed dniem złożenia wniosku,
 - przedstawia wizerunek Twojej twarzy (bez nakrycia głowy i okularów z ciemnymi szklami) od wierzchołka głowy do górnej części barków, tak aby twarz zajmowała 70-80% fotografii, na jednolitym jasnym tle, w pozycji frontalnej, patrzącej na wprost z otwartymi oczami, nieprzesłoniętymi włosami, z naturalnym wyrazem twarzy i zamkniętymi ustami, a także odwzorowują naturalny kolor skóry,
 - przedstawia wyraźnie Twoje oczy, a zwłaszcza źrenice, linia oczu jest równoległa do górnej krawędzi fotografii.
5. W szczególnie uzasadnionych przypadkach wojewoda może pozytywnie rozpatrzyć Twój wniosek o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy także podczas Twojego nielegalnego pobytu w Polsce.

Jaka jest różnica między wizą Schengen a wizą krajową?

Wiza Schengen uprawnia do tranzytu przez terytorium państw obszaru Schengen lub do pobytu na terytorium tych państw w okresie nieprzekraczającym 90 dni w ciągu każdego 180-dniowego okresu. Wiza Schengen oznaczona jest literą „C”.

Wiza krajowa uprawnia do pobytu na terytorium państwa, które ją wydało przez okres przekraczający 90 dni. Maksymalny okres na jaki może zostać wydana taka wiza, wynosi jeden rok. Wiza jest oznaczona literą „D”. **Posiadacze wiz krajowych mogą podróżować po terytorium wszystkich państw obszaru Schengen przez 90 dni w ciągu każdego 180-dniowego okresu.**

Czy mogę przedłużyć wizę Schengen?

Co do zasady wiz nie przedłuża się. Tylko w szczególnie uzasadnionych przypadkach możliwe jest przedłużenie wizy, jednak **można to uczynić tylko raz**, a całkowity okres pobytu w Polsce na podstawie wizy Schengen i przedłużonej wizy Schengen **nie może przekroczyć 90 dni**.

Jeżeli udowodnisz, iż na skutek siły wyższej lub ze względów humanitarnych nie możesz opuścić terytorium państw członkowskich UE przed upływem terminu ważności wizy lub przed końcem objętego wizą dozwolonego okresu pobytu, wojewoda przedłuży okres ważności wydanej Ci wizy Schengen lub długość pobytu objętego tą wizą.

Jeżeli przedstawiś dowód na istnienie ważnych powodów osobistych uzasadniających przedłużenie okresu ważności lub okresu pobytu, wojewoda może przedłużyć okres ważności wydanej Ci wizy Schengen lub długość pobytu objętego tą wizą.

Wypełniony formularz wniosku o przedłużenie wizy Schengen powinieneś złożyć w urzędzie wojewódzkim właściwym ze względu na miejsce swojego pobytu, nie później niż w dniu upływu okresu Twojego legalnego pobytu w Polsce. Wraz z wnioskiem powinieneś przedstawić ważny dokument podróży, uzasadnić wniosek oraz dołączyć do wniosku:

1. fotografię, która spełnia warunki określone w uwagach ogólnych,
2. dokumenty potwierdzające:
 - cel pobytu i konieczność przedłużenia wizy Schengen,
 - posiadanie wystarczających środków finansowych na pokrycie kosztów utrzymania przez cały okres planowanego pobytu w Polsce oraz na podróż powrotną do państwa pochodzenia lub zamieszkania albo na tranzyt do państwa

trzeciego, które udzieli pozwolenia na wjazd, albo możliwość uzyskania takich środków zgodnie z prawem,

- wiarygodność Twojej deklaracji o zamiarze opuszczenia Polski przed upływem terminu ważności wizy,
- posiadanie podróznego ubezpieczenia medycznego o minimalnej kwocie ubezpieczenia w wysokości 30.000 euro,
- inne okoliczności podane we wniosku.

Czy mogę przedłużyć wizę krajową?

Co do zasady wiz nie przedłuża się. W szczególnie uzasadnionych przypadkach możliwe jest jednak przedłużenie wizy, jeżeli są spełnione **łącznie** następujące warunki:

1. przemawia za tym Twój ważny interes zawodowy lub osobisty albo ze względów humanitarnych nie możesz opuścić tego terytorium przed upływem terminu ważności wizy krajowej lub przed końcem objętego tą wizą dozwolonego okresu pobytu,
2. zdarzenia, które są przyczyną ubiegania się o przedłużenie wizy krajowej, wystąpiły niezależnie od Twojej woli i nie były możliwe do przewidzenia w dniu składania wniosku o wydanie wizy krajowej,
3. okoliczności sprawy nie wskazują, że cel Twojego pobytu w Polsce będzie inny niż ten, który zadeklarowałeś,
4. nie zachodzą okoliczności, z powodu których odmawia się wydania wizy krajowej,
5. nie przedłużałeś wcześniej wizy,
6. okres Twojego pobytu w Polsce na podstawie wizy i przedłużonej wizy krajowej nie przekroczy łącznie 1 roku.

Jeżeli przebywasz w szpitalu i Twój stan zdrowia wyklucza możliwość opuszczenia Polski okres ważności wydanej Ci wizy krajowej (lub okres pobytu objęty tą wizą) zostanie przedłużony do dnia, w którym stan Twojego zdrowia pozwoli Ci na wjazd z Polski.

Wypełniony formularz wniosku o przedłużenie wizy krajowej powinieneś dostarczyć do pracownika urzędu wojewódzkiego właściwego ze względu na miejsce swojego pobytu, nie później niż w dniu upływu okresu Twojego legalnego pobytu w Polsce. Wraz z wnioskiem powinieneś przedstawić ważny dokument podróży, uzasadnić wniosek oraz dołączyć do wniosku:

1. fotografię, która spełnia warunki określone w uwagach ogólnych,
2. dokumenty potwierdzające:

- cel pobytu i konieczność przedłużenia wizy krajowej,
- posiadanie wystarczających środków finansowych na pokrycie kosztów utrzymania przez cały okres planowanego pobytu w Polsce oraz na podróż powrotną do państwa pochodzenia lub zamieszkania albo na tranzyt do państwa trzeciego, które udzieli pozwolenia na wjazd, albo możliwość uzyskania takich środków zgodnie z prawem,
- wiarygodność Twojej deklaracji o zamiarze opuszczenia terytorium Polski przed upływem terminu ważności wizy,
- posiadanie przez Ciebie ubezpieczenia zdrowotnego w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, na przykład w postaci ubezpieczenia jakie posiada pracownik, bycia objętym dobrowolnym ubezpieczeniem zdrowotnym w Narodowym Funduszu Zdrowia lub komercyjnego ubezpieczenia zdrowotnego,
- inne okoliczności podane przez Ciebie we wniosku.

Jakie warunki muszę spełnić, żeby otrzymać zezwolenie na pobyt czasowy?

Jeżeli chciałbyś przebywać w Polsce dłużej niż 3 miesiące powinieneś ubiegać się o zezwolenie na pobyt czasowy. Będziesz wówczas musiał wykazać potrzebę Twojego pobytu w Polsce przez okres dłuższy niż 3 miesiące. Pobyt taki możesz uzasadnić m.in. wykonywaniem pracy, prowadzeniem działalności gospodarczej, studiami lub nauką, działalnością naukową lub więzami rodzinnymi.

Zezwolenie na pobyt czasowy jest udzielane na okres od 3 miesięcy do 3 lat.

Wniosek o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy składasz osobiście w urzędzie wojewódzkim właściwym ze względu na miejsce Twojego pobytu. Do wniosku musisz załączyć:

1. 4 fotografie, które spełniają warunki określone w uwagach ogólnych,
2. kserokopię ważnego dokumentu podróży (oryginał do wglądu) – w szczególnie uzasadnionym przypadku, gdy nie posiadasz ważnego dokumentu podróży i nie masz możliwości jego uzyskania, możesz przedstawić inny dokument potwierdzający tożsamość,
3. dokumenty potwierdzające cel Twojego pobytu w Polsce.

W większości przypadków powinieneś dodatkowo przedstawić dokumenty potwierdzające, że posiadasz:

1. źródła stabilnego i regularnego dochodu wystarczającego na pokrycie kosztów Twojego utrzymania i członków rodziny pozostających na Twoim utrzymaniu (dla osoby samotnie gospodarującej - 542 zł netto miesięcznie, w przypadku rodziny – w wysokości 456 zł netto miesięcznie na osobę),
2. dokumenty potwierdzające posiadanie przez Ciebie ubezpieczenia zdrowotnego w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, na przykład w postaci ubezpieczenia jakie posiada pracownik, dobrowolnego ubezpieczenia zdrowotnego w Narodowym Funduszu Zdrowia lub komercyjnego ubezpieczenia zdrowotnego,
3. zapewnione miejsce zamieszkania.

Zezwolenie na pobyt czasowy **nie zostanie Ci (co do zasady) udzielone**, gdy:

1. nie spełniasz wymogów stawianych dla wydania danego rodzaju zezwolenia,
2. Twoje dane są wpisane do wykazu cudzoziemców niepożądanych lub w Systemie Informacyjnym Schengen (SIS) do celów odmowy wjazdu,
3. wymagają tego względy obronności lub bezpieczeństwa państwa albo porządku publicznego,
4. złożyłeś fałszywe zeznania lub przedstawiłeś fałszywe dokumenty,
5. masz zaległości podatkowe w Polsce,
6. nie zwróciłeś kosztów związanych z zobowiązaniem Cię do powrotu,
7. podlegasz obowiązkowi leczenia w związku z polskimi przepisami o chorobach zakaźnych, ale nie wyrażasz zgody na takie leczenie,
8. złożyłeś wniosek w czasie nielegalnego pobytu w Polsce lub przebywałeś w Polsce nielegalnie.

Jakie warunki muszę spełnić, żeby otrzymać zezwolenie na pobyt czasowy ze względu na szczególne okoliczności wymagające krótkotrwałego pobytu?

Zezwolenie na pobyt czasowy ze względu na okoliczności wymagające krótkotrwałego pobytu w Polsce możesz uzyskać, jeżeli:

1. jesteś zobowiązany do osobistego stawiennictwa przed polskim organem władzy publicznej (np. przed polskim sądem) lub

2. Twojej obecności w Polsce wymaga Twoja wyjątkowa sytuacja osobista, lub
3. Twojej obecności w Polsce wymaga interes Rzeczypospolitej Polskiej.

Zezwolenia można udzielić na okres niezbędny do realizacji celu Twojego pobytu w Polsce, jednak okres ten nie może przekroczyć 6 miesięcy.

Wniosek o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy składasz osobiście w urzędzie wojewódzkim właściwym ze względu na miejsce Twojego pobytu. Do wniosku musisz załączyć:

1. 4 fotografie spełniające warunki, o których mowa w uwagach ogólnych,
2. kserokopię ważnego dokumentu podróży (oryginał do wglądu) – w szczególnie uzasadnionym przypadku, gdy nie posiadasz ważnego dokumentu podróży i nie masz możliwości jego uzyskania, możesz przedstawić inny dokument potwierdzający tożsamość,
3. dokumenty potwierdzające cel Twojego pobytu w Polsce.

Zezwolenie na pobyt czasowy nie zostanie Ci udzielone, gdy:

1. nie spełniasz wymogów do udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy,
2. Twoje dane są wpisane do wykazu cudzoziemców niepożądanych lub w Systemie Informacyjnym Schengen (SIS) dla celów odmowy wjazdu,
3. wymagają tego względy obronności lub bezpieczeństwa państwa albo porządku publicznego,
4. złożyłeś fałszywe zeznania lub przedstawiłeś fałszywe dokumenty.

Podstawa prawna:

Ustawa z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz.U. z 2013 r., poz 1650, z późn. zm.).

Zarejestrowanie pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polski przez obywateli Unii Europejskiej, Norwegii, Islandii, Liechtensteinu lub Szwajcarii

Jeżeli jesteś obywatelem Unii Europejskiej lub obywatelem Norwegii, Islandii, Liechtensteinu lub Szwajcarii możesz wjechać do Polski na podstawie **ważnego paszportu** lub innego dokumentu **potwierdzającego tożsamość i obywatelstwo**.

Twój pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej **przez okres do 3 miesięcy** nie wymaga dopełniania jakichkolwiek formalności. **Jeżeli jednak chcesz przebywać na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej dłużej niż 3 miesiące, musisz zarejestrować swój pobyt.**

UWAGA:

1. W przypadkach określonych w ustawie z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin, podczas rejestracji pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej będziesz musiał posiadać dokumenty potwierdzające, że jesteś ubezpieczony (na przykład jesteś objęty dobrowolnym ubezpieczeniem zdrowotnym w Narodowym Funduszu Zdrowia lub komercyjnym ubezpieczeniem zdrowotnym albo masz prawo do korzystania z opieki zdrowotnej na podstawie przepisów o koordynacji systemu zabezpieczeń społecznych).
2. Niedopełnienie obowiązku zarejestrowania pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej podlega karze grzywny w wysokości od 20 do 500 zł.
3. Obywatel UE, który nie posiada prawa stałego pobytu, może otrzymać decyzję o wydaleniu z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, gdy jego pobyt na tym terytorium stanowi zagrożenie dla obronności lub bezpieczeństwa państwa albo ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego lub zdrowia publicznego.

Kiedy mogę zarejestrować swój pobyt w Polsce?

Możesz zarejestrować pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jeżeli **spełniasz jeden z poniższych warunków**:

1. jesteś pracownikiem lub osobą pracującą na własny rachunek na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub
2. posiadasz wystarczające środki finansowe do utrzymania siebie i członków swojej rodziny na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, tak aby nie stanowił obciążenia dla pomocy społecznej oraz jesteś ubezpieczony lub
3. studiujesz lub odbywasz szkolenie zawodowe w Rzeczypospolitej Polskiej i jesteś ubezpieczony oraz posiadasz wystarczające środki finansowe do utrzymania siebie i członków swojej rodziny na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, tak aby nie stanowił obciążenia dla pomocy społecznej lub
4. jesteś małżonkiem obywatela polskiego.

Zarejestrowanie pobytu – informacje krok po kroku

1. Informacje ogólne

Zarejestrowanie pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej następuje **na wniosek** (w formie specjalnego formularza, który należy wypełnić w języku polskim). Wniosek składa się w urzędzie wojewódzkim właściwym ze względu na miejsce pobytu. Należy to uczynić osobiście, nie później niż w następnym dniu po upływie 3 miesięcy od dnia wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Składając wniosek będziesz musiał okazać ważny dokument podróży lub inny dokument potwierdzający tożsamość i obywatelstwo.

2. Rodzaj dokumentów, jakie musisz załączyć do wniosku o zarejestrowanie pobytu uzależniony jest od przyczyny Twojego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

a) Jeśli jesteś pracownikiem do wniosku o zarejestrowanie pobytu musisz załączyć: pisemne oświadczenie pracodawcy lub innego podmiotu o zamiarze powierzenia wykonywania pracy lub zaświadczenie o wykonywaniu pracy.

b) Jeśli jesteś osobą pracującą na własny rachunek do wniosku o zarejestrowanie pobytu musisz załączyć:

- odpis z Krajowego Rejestru Sądowego dot. spółki jawnej, spółki partnerskiej, spółki komandytowej, spółki komandytowo-akcyjnej, spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, spółki akcyjnej oraz spółki europejskiej, jeżeli odrębne przepisy wymagają takiego wpisu do rejestru lub

- zaświadczenie o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej lub
- inny dowód potwierdzający, że jesteś osobą pracującą na własny rachunek na terytorium Polski,
- dowód ubezpieczenia.

c) Jeśli jesteś studentem lub osobą odbywającą szkolenie zawodowe do wniosku o zarejestrowanie pobytu musisz załączyć wymienione dokumenty:

- zaświadczenie szkoły wyższej o przyjęciu na studia lub skierowanie na szkolenie zawodowe,
- dokument potwierdzający prawo do świadczeń zdrowotnych,
- pisemne oświadczenie o posiadaniu wystarczających środków finansowych do utrzymania siebie i członków rodziny, bez potrzeby korzystania ze świadczeń pomocy społecznej, lub dowód potwierdzający ich posiadanie.

d) Jeśli jesteś małżonkiem obywatela polskiego do wniosku o zarejestrowanie pobytu musisz załączyć dokument potwierdzający zawarcie małżeństwa z obywatelem polskim.

e) W pozostałych przypadkach do wniosku o zarejestrowanie pobytu musisz załączyć: dokument potwierdzający prawo do świadczeń zdrowotnych (na przykład dokumenty poświadczające, że jesteś objęty dobrowolnym ubezpieczeniem zdrowotnym w Narodowym Funduszu Zdrowia lub komercyjnym ubezpieczeniem zdrowotnym albo masz prawo do korzystania z opieki zdrowotnej na podstawie przepisów o koordynacji systemu zabezpieczeń społecznych) oraz dowód potwierdzający posiadanie wystarczających środków finansowych do utrzymania siebie i członków rodziny, bez potrzeby korzystania ze świadczeń pomocy społecznej.

UWAGA:

Posiadanie wystarczających środków finansowych do utrzymania siebie i członków rodziny, bez potrzeby korzystania ze świadczeń pomocy społecznej, potwierdzają m.in.:

- karta kredytowa,
- zaświadczenie o posiadaniu środków płatniczych w banku lub innej instytucji finansowej, potwierdzone pieczęcią i podpisem upoważnionego pracownika tego banku lub tej instytucji, wystawione najpóźniej na miesiąc przed złożeniem wniosku o zarejestrowanie pobytu.

3. Odbiór zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE

Zarejestrowania pobytu obywatela UE i wydania zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE dokonuje się niezwłocznie.

Przy odbiorze zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE będziesz musiał okazać ważny dokument podróży lub inny dokument potwierdzający tożsamość i obywatelstwo. Zaświadczenie może odebrać również Twój pełnomocnik – musi jednak okazać pełnomocnictwo do odbioru zaświadczenia.

Odbiór zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu potwierdza się podpisem składanym na formularzu wniosku o jego wydanie.

Czy wojewoda może odmówić mi wydania zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE?

Odmowa wydania zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE następuje gdy:

1. nie zostały spełnione warunki pobytu określone w przepisach,
2. pobyt zainteresowanego stanowi zagrożenie dla obronności lub bezpieczeństwa państwa albo ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Od decyzji odmownej służy odwołanie do Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców w Warszawie, za pośrednictwem właściwego wojewody. Pisemne odwołanie należy złożyć w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji.

Czy można unieważnić zarejestrowanie pobytu obywatela UE?

Zarejestrowanie pobytu unieważnia się, w przypadku gdy:

1. nastąpiło na podstawie podrobionych lub przerobionych dokumentów lub fałszywych informacji lub
2. pobyt obywatela UE na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej stanowi zagrożenie dla obronności lub bezpieczeństwa państwa albo ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Podstawa prawna:

Ustawa z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin (Dz.U. z 2014 r., poz. 1525, z późn. zm.).

Zarejestrowanie pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polski przez członków rodzin obywateli Unii Europejskiej, Norwegii, Islandii, Liechtensteinu lub Szwajcarii

UWAGA:

1. Niedopełnienie obowiązku uzyskania karty pobytu członka rodziny obywatela UE na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej podlega karze grzywny w wysokości od 20 do 500 zł.
2. Członek rodziny niebędący obywatelem UE, który nie posiada prawa stałego pobytu, może otrzymać decyzję o wydaleniu z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w przypadku gdy jego pobyt na tym terytorium stanowi zagrożenie dla obronności lub bezpieczeństwa państwa albo ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego lub zdrowia publicznego.

Zarejestrowanie pobytu – informacje krok po kroku

1. Informacje ogólne

Wydanie karty pobytu członka rodziny obywatela UE następuje **na wniosek** (w formie specjalnego formularza, który należy wypełnić w języku polskim). Wniosek składa się w urzędzie wojewódzkim właściwym ze względu na miejsce pobytu. Należy to uczynić osobiście, nie później niż w następnym dniu po upływie 3 miesięcy od dnia wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Rodzaj dokumentów, jakie musisz załączyć do wniosku o wydanie karty pobytu członka rodziny obywatela UE.

Do wniosku powinieneś dołączyć:

1. 5 aktualnych fotografii które spełniają warunki określone w uwagach ogólnych,
2. zaświadczenie o zarejestrowaniu pobytu obywatela Unii Europejskiej, wydane obywatelowi Unii Europejskiej, z którym przebywasz w Polsce,
3. jeśli przebywasz w Polsce będąc małżonkiem obywatela Unii Europejskiej, będziesz musiał załączyć dokument potwierdzający zawarcie małżeństwa,
4. jeśli przebywasz w Polsce będąc zstępnym obywatela Unii Europejskiej (np. jesteś synem lub córką obywatela Unii Europejskiej), będziesz musiał załączyć dokument

potwierdzający istnienie więzi rodzinnych oraz dokument potwierdzający wiek lub poświadczający pozostawanie na utrzymaniu obywatela Unii Europejskiej,

5. jeśli przebywasz w Polsce będąc wstępnym obywatela Unii Europejskiej (np. jesteś ojcem lub matką obywatela Unii Europejskiej), będziesz musiał załączyć dokument potwierdzający istnienie więzi rodzinnych oraz dokument poświadczający pozostawanie na utrzymaniu obywatela Unii Europejskiej.

Będziesz także musiał pokazać pracownikowi urzędu wojewódzkiego swój dokumentu podróży. Dokumentu tego nie będziesz musiał załączać do wniosku.

3. Odbiór zaświadczenia o złożeniu wniosku o wydanie karty pobytu członka rodziny obywatela UE.

Zaświadczenie o złożeniu wniosku o wydanie karty pobytu członka rodziny obywatela UE zostanie Ci wydane niezwłocznie. Karta pobytu członka rodziny obywatela UE zostanie wydana nie później niż w terminie 6 miesięcy od dnia złożenia przez Ciebie wniosku.

Jakie uprawnienia potwierdza karta pobytu członka rodziny obywatela UE?

Karta pobytu członka rodziny obywatela UE potwierdza Twoje prawo do pobytu na terytorium RP i uprawnia Cię (wraz z ważnym dokumentem podróży) do wielokrotnego przekraczania granicy bez wizy.

Karta pobytu członka rodziny obywatela UE jest ważna 5 lat. Jednak w przypadku gdy zamierzony okres Twojego pobytu w Polsce jest krótszy niż 5 lat wydana karta pobytu członka rodziny obywatela UE będzie ważna przez okres Twojego zamierzonego pobytu.

Czy wojewoda może odmówić mi wydania karty pobytu członka rodziny obywatela UE?

Odmowa wydania karty pobytu członka rodziny obywatela UE następuje gdy:

1. nie zostały spełnione warunki pobytu określone w przepisach prawa lub
2. pobyt członka rodziny niebędącego obywatelem UE na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej stanowi zagrożenie dla obronności lub bezpieczeństwa państwa albo ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego, lub
3. związek małżeński z obywatelem UE został zawarty dla pozorów.

Od decyzji służy odwołanie do Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców w Warszawie, za pośrednictwem właściwego wojewody. Pisemne odwołania należy złożyć w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji.

Czy można unieważnić kartę pobytu członka rodziny obywatela UE?

Kartę pobytu członka rodziny obywatela UE unieważnia się, w przypadku gdy:

1. pobyt w Polsce posiadacza karty stanowi zagrożenie dla obronności lub bezpieczeństwa państwa albo ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego lub
2. karta została wydana na podstawie podrobionych lub przerobionych dokumentów lub fałszywych informacji, lub
3. zostanie ustalone, że posiadacz karty zawarł związek małżeński dla pozorów, lub
4. nie zostały spełnione warunki pobytu określone w rozdziale 4 ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobytku oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin.

Podstawa prawna:

Ustawa z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobytku oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin (Dz.U. z 2014 r., poz. 1525, z późn. zm.)

Czy mogę dochodzić wypłaty zaległego wynagrodzenia i związanych z nim świadczeń jeśli wykonywałem pracę w Polsce bez ważnego dokumentu uprawniającego do pobytu?

Jeśli nie miałeś ważnego dokumentu uprawniającego do pobytu (np. ważnej wizy lub ważnego zezwolenia na pobyt czasowy) a mimo to wykonywałeś pracę w Polsce, przysługuje Ci roszczenie o wypłatę zaległego wynagrodzenia i związanych z nim świadczeń. Oznacza to, że możesz złożyć do sądu wnioski o wypłatę tych świadczeń. Wysokość świadczeń, o które możesz się starać, zależy od tego, czy wykonywałeś pracę w Polsce na podstawie stosunku pracy, czy też na innej podstawie.

1. Jeśli wykonywałeś pracę w Polsce na podstawie stosunku pracy (np. zawarłeś z pracodawcą umowę o pracę) ustalając wysokość wynagrodzenia i związanych z nim świadczeń sąd pracy przyjmie, że praca była wykonywana przez 3 miesiące. Możesz jednak przedstawić dowody wskazujące na inny okres zatrudnienia. Twój pracodawca również może przedstawić dowody w tej sprawie.
2. Jeśli wykonywałeś pracę na innej podstawie niż stosunek pracy (np. na podstawie umowy zlecenia) sąd cywilny przyjmie wysokość wynagrodzenia i związanych z nim świadczeń w wysokości trzykrotnego minimalnego wynagrodzenia za pracę. Możesz jednak przedstawić dowody wskazujące na inną wysokość wynagrodzenia. Twój pracodawca również może przedstawić dowody w tej sprawie.

Podstawa prawna:

Ustawa z dnia 15 czerwca 2012 r. o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2012 r., poz. 769).

Kary grożące za nielegalny pobyt w Polsce

UWAGA:

Twój pobyt w Polsce będzie miał charakter nielegalny m.in. gdy:

1. nie posiadasz ważnej wizy lub innego ważnego dokumentu uprawniającego Cię do wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i pobytu na nim,
2. nie opuścisz terytorium Rzeczypospolitej Polskiej po wykorzystaniu dopuszczalnego okresu pobytu,
3. nielegalnie przekroczysz lub będziesz usiłował nielegalnie przekroczyć granicę,
4. nielegalnie wykonujesz lub wykonywałeś pracę,
5. podjąłeś działalność gospodarczą niezgodnie z obowiązującymi przepisami,
6. nie posiadasz środków finansowych niezbędnych do pokrycia kosztów pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (300 zł na pobyt do 3 dni lub równowartość tej kwoty w walutach obcych i - w przypadku pobytów powyżej 3 dni – 100 złotych na każdy dodatkowy dzień pobytu lub równowartość tej kwoty w walutach obcych), lub podróży powrotnej, i nie wskażesz wiarygodnych źródeł uzyskania takich środków,
7. Twoje dane zostały zastrzeżone do celów odmowy wjazdu w SIS lub w krajowym wykazie.

Co się stanie, jeśli Straż Graniczna ustali, że mój pobyt w Polsce ma charakter nielegalny?

W przypadku gdy Straż Graniczna ustali, że Twój pobyt w Polsce ma charakter nielegalny rozpocznie postępowanie administracyjne w sprawie zobowiązania Cię do powrotu. Takie postępowanie wszczyna i prowadzi komendant placówki Straży Granicznej lub komendant oddziału Straży Granicznej.

Jakie warunki muszę spełnić, żeby otrzymać zezwolenie na pobyt czasowy podczas nielegalnego pobytu w Polsce?

Jest to szczególny sposób zalegalizowania pobytu w Polsce. Wojewoda **może udzielić** Ci zezwolenia na pobyt czasowy, jeżeli przebywasz niezgodnie z przepisami w Polsce tylko wówczas:

1. gdy Twój pobyt w Polsce jest niezbędny z uwagi na konieczność poszanowania prawa do życia rodzinnego w rozumieniu Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r. (Dz.U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284, z późn. zm.) lub
2. gdy Twój wyjazd z Polski naruszałby prawa dziecka, określone w Konwencji o prawach dziecka, przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526, z 2000 r. Nr 2, poz. 11 oraz z 2013 r. poz. 677), w stopniu istotnie zagrażającym Twojemu/dziecku rozwojowi psychofizycznemu.

Wniosek o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy składasz osobiście w urzędzie wojewódzkim właściwym ze względu na miejsce Twojego pobytu. Do wniosku musisz załączyć:

1. 4 fotografie spełniające warunki, o których mowa w uwagach ogólnych,
2. kserokopię ważnego dokumentu podróży (oryginał do wglądu), w szczególnie uzasadnionym przypadku, gdy nie posiadasz ważnego dokumentu podróży i nie masz możliwości jego uzyskania, możesz przedstawić inny dokument potwierdzający tożsamość,
3. dokumenty potwierdzające cel Twojego pobytu w Polsce.

Zezwolenie na pobyt czasowy nie zostanie Ci udzielone, gdy:

1. nie zachodzą opisane powyżej przesłanki do udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy,
2. wymagają tego względy obronności lub bezpieczeństwa państwa albo porządku publicznego,
3. złożyłeś fałszywe zeznania lub przedstawiłeś fałszywe dokumenty.

Czy mogę skorzystać z dobrowolnego powrotu i jakie wsparcie mogę otrzymać?

W decyzji o zobowiązaniu do powrotu może zostać określony termin Twojego dobrowolnego powrotu. Wynosi on od 15 do 30 dni i liczony jest od dnia doręczenia decyzji. Jeśli otrzymasz taką decyzję będziesz musiał opuścić Polskę w terminie wskazanym w wydanej Ci decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu.

Możesz skorzystać z pomocy w dobrowolnym powrocie – pomoc może obejmować w szczególności pokrycie kosztów Twojej podróży, opłat administracyjnych związanych

z uzyskaniem dokumentu podróży oraz niezbędnych wiz i zezwoleń, kosztów wyżywienia w podróży jak też kosztów opieki medycznej.

UWAGA:

Wyjazd do innego państwa członkowskiego UE/państwa obszaru Schengen nie jest wykonaniem decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu.

Termin dobrowolnego powrotu nie zostanie jednak wyznaczony, gdy organ prowadzący postępowanie uzna, że istnieje prawdopodobieństwo ucieczki, lub gdy wymagają tego względy obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Kiedy decyzja o zobowiązaniu do powrotu zostanie wykonana przymusowo?

Decyzja o zobowiązaniu do powrotu, w której **nie określono terminu dobrowolnego powrotu** jest wykonywana przymusowo.

Decyzja o zobowiązaniu do powrotu, w której **określono termin dobrowolnego powrotu** jest wykonywana przymusowo, jeżeli po jej wydaniu:

1. zaistnieje prawdopodobieństwo ucieczki cudzoziemca,
2. dalszy pobyt zostanie uznany za zagrożenie dla obronności lub bezpieczeństwa państwa,
3. nie zostanie dopełniony obowiązek opuszczenia terytorium Rzeczypospolitej Polski w terminie wskazanym w decyzji.

UWAGA:

Przymusowe wykonanie decyzji o zobowiązaniu do powrotu co do zasady skutkuje wpisem danych cudzoziemca do Systemu Informacyjnego Schengen (SIS) dla celów odmowy wjazdu. Tym samym zakaz wjazdu, którym zostaniesz objęty będzie dotyczył nie tylko terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, ale także pozostałych państw obszaru Schengen.

Jeżeli decyzja o zobowiązaniu do powrotu zostanie wykonana przymusowo, będziesz zobowiązany do pokrycia kosztów jej wykonania. Wysokość tych kosztów zostanie ustalona w drodze decyzji administracyjnej. Jeżeli koszty te ulegną zmianie, decyzja w tej sprawie będzie mogła zostać zmieniona.

Kosztami wydalenia będzie mogła zostać także obciążona, w zależności od okoliczności, które były podstawą wydania decyzji o zobowiązaniu do powrotu:

1. osoba zapraszająca,
2. podmiot powierzający wykonywanie pracy lub pełnienie określonej funkcji,
3. jednostka naukowa, która przyjęła cudzoziemca w celu realizacji projektu badawczego.

Czy mogę zostać zatrzymany?

Możesz zostać zatrzymany na okres nie dłuższy niż 48 godzin jeżeli wszczęto postępowanie w sprawie wydania Ci decyzji o zobowiązaniu do powrotu. Okres ten może zostać wydłużony o 24 godziny jeżeli organ, który dokonał Twojego zatrzymania zdecyduje o skierowaniu do sądu wniosku o umieszczenie Cię w strzeżonym ośrodku lub o zastosowanie wobec Ciebie aresztu dla cudzoziemców.

Jakie mogą być zastosowane wobec mnie środki zabezpieczające wykonanie decyzji o zobowiązaniu do powrotu?

Jeżeli w wydanej Ci decyzji o zobowiązaniu do powrotu nie został określony termin dobrowolnego powrotu, lub gdy z okoliczności sprawy wynika, że decyzja o zobowiązaniu do powrotu zostanie wydana, organ Straży Granicznej może nie kierować do sądu wniosku o umieszczeniu Cię w strzeżonym ośrodku lub w areszcie dla cudzoziemców. Zamiast tego może postanowić, że do czasu wykonania decyzji o zobowiązaniu do powrotu będziesz musiał:

1. zgłaszać się w określonych odstępach czasu do wskazanego organu Straży Granicznej,
2. wpłacić zabezpieczenie pieniężne w określonej wysokości,
3. przekazać dokument podróży do depozytu,
4. zamieszkiwać w wyznaczonym miejscu.

Jeżeli jednak z okoliczności sprawy wynika, że nie będziesz wywiązywał się z powyższych obowiązków lub gdy się z nich nie wywiązujesz, sąd może zadecydować o umieszczeniu Cię w strzeżonym ośrodku lub w areszcie dla cudzoziemców. Decyzja w tej sprawie będzie podjęta po wysłuchaniu Cię przez sąd.

Co do zasady okres pobytu w strzeżonym ośrodku lub w areszcie dla cudzoziemców nie może przekroczyć 3 miesięcy. Może być jednak przedłużany na czas określony (każdorazowo na okres nie dłuższy niż 3 miesiące), gdy okres wykonania wydanej Ci decyzji o zobowiązaniu do powrotu ulegnie przedłużeniu oraz gdy nie będziesz współpracować z organem Straży Granicznej w zakresie wykonania tej decyzji.

Maksymalny okres pobytu w strzeżonym ośrodku lub areszcie dla cudzoziemców wynosi, co do zasady, 12 miesięcy.

Czy mogę wystąpić o przedłużenie terminu dobrowolnego powrotu?

Określany w wydanej Ci decyzji termin dobrowolnego powrotu może zostać przedłużony, jeżeli:

1. zostałeś zobowiązany do osobistego stawiennictwa przed polskim organem władzy publicznej (np. przed sądem),
2. Twojej obecności w Polsce wymaga interes państwa lub Twoja wyjątkowa sytuacja osobista, wynikająca w szczególności:
 - z długości Twojego pobytu w Polsce,
 - z łączących Cię więzi o charakterze rodzinnym i społecznym, lub
 - z potrzeby kontynuowania nauki przez Twoje małoletnie dziecko.

Z wnioskiem o przedłużenie terminu dobrowolnego powrotu powinieneś się zwrócić do organu, który wydał decyzję o zobowiązaniu do powrotu. Możesz to uczynić tylko raz, a łączna długość wyznaczonego Ci terminu dobrowolnego powrotu (uwzględniając okres po przedłużeniu terminu dobrowolnego powrotu) nie może przekroczyć 1 roku.

Jeżeli otrzymasz pozytywną decyzję w sprawie przedłużenia terminu dobrowolnego powrotu, do czasu wyjazdu z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej możesz zostać zobowiązany do:

1. zgłaszania się w określonych odstępach czasu do wskazanego organu Straży Granicznej,
2. wpłaty zabezpieczenia pieniężnego w określonej wysokości, do czasu okazania biletu na podróż powrotną,

3. przekazania dokumentu podróży do depozytu, do czasu okazania biletu na podróż powrotną,
4. zamieszkiwania w wyznaczonym miejscu.

Kiedy można orzec o zakazie wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i innych państw obszaru Schengen?

Zakaz ponownego wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i innych państw obszaru Schengen orzeczony zostanie w wydanej Ci decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu. Zakaz ten wydaje się, jeżeli w decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu:

1. nie określono terminu dobrowolnego powrotu,
2. określono termin dobrowolnego powrotu – na wypadek jeżeli w tym terminie:
 - nie opuścisz terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub
 - przekroczysz lub będziesz usiłował przekroczyć granicę wbrew przepisom.

Zakaz będzie orzeczony na okres od 6 miesięcy do 5 lat. Wpływ na to, jak długo będziesz miał zakaz wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i innych państw obszaru Schengen, uzależniony jest od okoliczności, które były podstawą wydania Ci decyzji o zobowiązaniu do powrotu.

Czy mogę wystąpić o cofnięcie wydanego mi zakazu wjazdu?

Możesz złożyć wniosek o cofnięcie zakazu wjazdu. Wniosek składa się do organu, który wydał decyzję o zobowiązaniu do powrotu. Jeżeli wykazesz, że:

1. wykonałeś obowiązki wynikające z otrzymanej decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu,
2. Twój ponowny wjazd do Polski lub do innych państw obszaru Schengen ma nastąpić ze względu na uzasadnione okoliczności, zwłaszcza ze względów humanitarnych,
3. została Ci przyznana pomoc w dobrowolnym powrocie

wówczas zakaz wjazdu, który został Ci wydany **może zostać cofnięty**.

Jakie są inne skutki wydania decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu?

W dniu, w którym wydana decyzja o zobowiązaniu do powrotu stanie się ostateczna, z mocy prawa (bez wydawania odrębnej decyzji administracyjnej) nastąpi:

1. unieważnienie wydanej Ci wcześniej wizej krajowej,
2. wygaśnięcie wydane Ci zezwolenie na pobyt czasowy oraz zezwolenie na pracę.

Jeżeli decyzja o zobowiązaniu do powrotu została wydana w związku z naruszeniem przez Ciebie zasad pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na przekraczanie granicy w ramach małego ruchu granicznego, w dniu w którym decyzja ta stanie się ostateczna z mocy prawa (bez wydawania odrębnej decyzji administracyjnej) nastąpi unieważnienie wydanego Ci zezwolenia na przekraczanie granicy w ramach małego ruchu granicznego.

Jakie najważniejsze prawa przysługują mi w trakcie postępowania o zobowiązaniu do powrotu?

Podczas postępowania o zobowiązanie do powrotu masz m.in. możliwość:

1. wniesienia odwołania od decyzji o zobowiązaniu do powrotu wydanej przez komendanta placówki Straży Granicznej lub komendanta oddziału Straży Granicznej do Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji – szczegółowe informacje dotyczące możliwości wniesienia odwołania zostaną umieszczone w wydanej Ci decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu,
2. złożenia wniosku o przedłużenie terminu dobrowolnego opuszczenia terytorium RP,
3. korzystania z pomocy tłumacza oraz kontaktu z placówką dyplomatyczną swojego kraju,
4. wypowiedzenia się co do zebranych dowodów przed wydaniem decyzji,
5. działania przez pełnomocnika i kontaktów z przedstawicielami organizacji pozarządowych.

Czy oprócz kar administracyjnych mogę zostać ukarany w inny sposób?

Jeżeli:

1. Twój pobyt w Polsce ma charakter nielegalny lub
2. na żądanie uprawnionych organów nie okażesz dokumentów uprawniających do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, środków finansowych, lub dokumentów potwierdzających możliwość ich uzyskania

może Ci zostać wymierzona kara grzywny.

Taka kara grozi Ci również, gdy nie wywiązujesz się z obowiązków nałożonych na Ciebie podczas postępowania o zobowiązanie cudzoziemca do powrotu tj:

1. nie wykonujesz obowiązku opuszczenia terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w terminie wyznaczonym w decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu lub w decyzji o przedłużeniu terminu dobrowolnego powrotu,
2. nie wykonujesz obowiązku zgłaszania się w określonych odstępach czasu do organu wskazanego w decyzji o przedłużeniu terminu dobrowolnego powrotu,
3. opuszczasz miejsce zamieszkania wyznaczone Ci w decyzji o przedłużeniu terminu dobrowolnego powrotu.

UWAGA:

Orzeczenie kary grzywny nie powoduje odstąpienia od wykonania decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do dobrowolnego powrotu, a także nie cofa zakazu wjazdu.

Najważniejsze dane kontaktowe

Dane kontaktowe do Urzędu do Spraw Cudzoziemców

ul. Koszykowa 16, 00-564 Warszawa

tel. 22 601 75 14

fax. 22 601 74 19

Departament Legalizacji Pobytu:

ul. Taborowa 33, 02-699 Warszawa

e-mail: legalizacjapobytu@udsc.gov.pl

Dane kontaktowe do wydziałów spraw cudzoziemców w urzędach wojewódzkich

Dolnośląski Urząd Wojewódzki Wydział Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców

Plac Powstańców Warszawy 1, 50-951 Wrocław

tel. 71 340 66 55

<http://www.duw.pl/>

Kujawsko-Pomorski Urząd Wojewódzki Wydział Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców

ul. Jagiellońska 3, 85-950 Bydgoszcz

tel. 52 349 72 40

<http://www.bydgoszcz.uw.gov.pl/>

Lubelski Urząd Wojewódzki Wydział Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców

ul. Spokojna 4, 20-914 Lublin

tel. 81 742 44 26

<http://www.lublin.uw.gov.pl/>

Lubuski Urząd Wojewódzki Wydział Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców

ul. Jagiellończyka 8, 66-400 Gorzów Wielkopolski

tel. 95 711 57 09

<http://www.lubuskie.uw.gov.pl/>

Łódzki Urząd Wojewódzki Wydział Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców

ul. Piotrkowska 103, 90-425 Łódź

tel. 42 664 17 04

<http://www.lodz.uw.gov.pl/>

Małopolski Urząd Wojewódzki Wydział Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców

ul. Przy Rondzie 6, 31-547 Kraków

tel. 12 422 31 05

<http://www.malopolska.uw.gov.pl/>

Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie

Wydział Spraw Cudzoziemców, ul. Długa 5, 00-263 Warszawa

Oddział Obywatelstwa i Repatriacji - Plac Bankowy 3/5, 00-950 Warszawa

Oddział Zezwoleń na Pracę - plac Bankowy 3/5, 00-950 Warszawa

tel. 22 695 65 75

fax 22 695 66 03

e-mail: wsc@mazowieckie.pl

Opolski Urząd Wojewódzki Wydział Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców

ul. Piastowska 14, 45-082 Opole

tel. 77 452 45 02

<http://www.opole.uw.gov.pl/>

Podkarpacki Urząd Wojewódzki Wydział Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców

ul. Grunwaldzka 15, 35-959 Rzeszów

tel. 17 867 19 15

<http://www.rzeszow.uw.gov.pl/>

Podlaski Urząd Wojewódzki Wydział Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców

ul. Mickiewicza 3, 15 -213 Białystok

tel. 85 743 93 80

<http://www.bialystok.uw.gov.pl/>

Pomorski Urząd Wojewódzki Wydział Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców

ul. Okopowa 21/27, 80-810 Gdańsk

tel. 58 307 74 27

<http://www.gdansk.uw.gov.pl/>

Śląski Urząd Wojewódzki Wydział Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców

ul. Jagiellońska 25, 40-032 Katowice

tel. 32 207 73 28

<http://www.katowice.uw.gov.pl/>

Świętokrzyski Urząd Wojewódzki Wydział Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców

Al. IX Wieków Kielc 3, 25-516 Kielce

tel. 41 342 12 37

<http://www.kielce.uw.gov.pl/>

Warmińsko-Mazurski Urząd Wojewódzki Wydział Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców

Al. Marszałka Józefa Piłsudskiego 7/9, 10-575 Olsztyn

tel. 89 523 23 62

<http://www.uw.olsztyn.pl/>

Wielkopolski Urząd Wojewódzki Wydział Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców

ul. Plac Wolności 17, 61-739 Poznań

tel. 61 854 17 21

<http://www.poznan.uw.gov.pl/>

Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki Wydział Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców

ul. Wały Chrobrego 4, 70-502 Szczecin

tel. 91 430 34 00

<http://www.szczecin.uw.gov.pl/>

Dane kontaktowe do Komendy Głównej Straży Granicznej

Zarząd do Spraw Cudzoziemców Komendy Głównej Straży Granicznej

al. Niepodległości 100, 02-514 Warszawa

tel. 22 500 42 37

fax. 22 500 47 77 lub 22 500 47 78

e-mail: zcu.kg@strazgraniczna.pl

<http://www.strazgraniczna.pl/>

Dane kontaktowe oddziałów Straży Granicznej

Bieszczadzki Oddział Straży Granicznej

ul. Mickiewicza 34, 37-700 Przemyśl

tel. 16 673 20 00

fax, 16 673 2700, 16 673 27 01, 16 673 28 04

e-mail: bieszczadzki@strazgraniczna.pl

<http://www.bieszczadzki.strazgraniczna.pl/>

Morski Oddział Straży Granicznej

ul. Oliwska 35, 80-917 Gdańsk 17

tel. 58 524 20 90 lub 58 524 20 91

fax. 58 524 27 01

e-mail: morski@strazgraniczna.pl

<http://www.morski.strazgraniczna.pl/>

Nadbuząński Oddział Straży Granicznej

ul. Trubakowska 2, 22-100 Chełm

tel. 082 568 59 00, 082 568 59 01

fax. 82 568 57 01

e-mail: nadbuzanski@strazgraniczna.pl

<http://www.nadbuzanski.strazgraniczna.pl/>

Nadodrzański Oddział Straży Granicznej

ul. Poprzeczna 1, 66-600 Krosno Odrzańskie

tel.: 68 358 21 11

fax.: 68 358 27 00

e-mail: rzecznik.nadodrzanski@strazgraniczna.pl

<http://www.nadodrzanski.strazgraniczna.pl>

Nadwiślański Oddział Straży Granicznej

ul. 17 Stycznia 23, 02-148 Warszawa

tel.: 22 500 33 01

fax.: 22 500 37 00

e-mail: nadwislanski@strazgraniczna.pl

<http://www.nadwislanski.strazgraniczna.pl/>

Podlaski Oddział Straży Granicznej

ul. Bema 100, 15-370 Białystok

tel.: 85 71 45 000

fax.: 85 71 45 700

e-mail: podlaski@strazgraniczna.pl

<http://www.podlaski.strazgraniczna.pl/>

Śląsko-Małopolski Oddział Straży Granicznej

ul. Dąbrowskiego 2, 47-400 Racibórz

tel.: 32 414 40 00

fax.: 32 414 47 00

e-mail: smosg@strazgraniczna.pl

<http://www.sm.strazgraniczna.pl/>

Warmińsko-Mazurski Oddział Straży Granicznej

ul. Gen. Władysława Sikorskiego 78, 11-400 Kętrzyn

tel.: 89 750 30 02

fax.: 89 750 37 01

e-mail: wm@strazgraniczna.pl

<http://www.wm.strazgraniczna.pl/>

Dane kontaktowe do Państwowej Inspekcji Pracy

Główny Inspektorat Pracy

ul. Barska 28/30, 02-315 Warszawa

e-mail: kancelaria@gip.pip.gov.pl

www.pip.gov.pl

Okręgowe Inspektoraty Pracy

ul. Fabryczna 2, 15-483 Białystok

tel.: 85 678 57 00

fax.: 85 742 27 73

Plac Piastowski 4a, 85-012 Bydgoszcz

tel.: 52 320 24 00

fax.: 52 321 42 40

ul. Okopowa 7, 80-819 Gdańsk

tel.: 58 520 18 22-23

fax.: 58 520 18 24

ul. Graniczna 29, 40-017 Katowice

tel.: 32 60 41 208 lub 32 60 41 215

fax.: 32 60 41 251

Al. Tysiąclecia Państwa Polskiego 4, 25-314 Kielce

tel.: 41 343 82 76 lub 41 344 43 65

fax.: 41 340 32 01

Plac Szczepański 5, 31-011 Kraków

tel.: 12 422 90 82 lub 12 424 04 50

fax.: 12 421 50 11

Al. Piłsudskiego 13, 20-011 Lublin

tel.: 81 532 42 01 lub 81 532 59 18

fax.: 81 532 59 18

Al. Kościuszki 123, 90-441 Łódź

tel.: 42 636 23 13

fax.: 42 636 85 13

ul. Kopernika 29, 10-512 Olsztyn

tel.: 89 527 42 75

fax.: 89 533 96 48

ul. Oleska 121 C, 45-231 Opole

tel.: 77 470 09 00

fax.: 77 457 42 07

ul. Św. Marcin 46/50, 61-807 Poznań

tel.: 61 859 90 00 lub 61 859 90 01

fax.: 61 859 90 15

ul. Gen. St. Maczka 4, 35-234 Rzeszów

tel.: 17 717 20 00 lub 17 717 20 10

fax.: 17 717 20 20

ul. Pszczelna 7, 71-663 Szczecin

tel.: 91 431 19 29 lub 91 431 19 31

fax.: 91 431 19 32

ul. Lindleya 16, 00-973 Warszawa

tel.: 22 628 96 29 lub 22 621 92 72

fax.: 22 425 11 91

ul. Zielonego Dębu 22, 51-621 Wrocław

tel.: 71 371 04 30 lub 71 371 04 68

fax.: 71 371 04 70

ul. Dekoracyjna 8, 65-722 Zielona Góra

tel.: 68 451 39 00

fax.: 68 451 39 11